

Videokäsikirjan luominen kansainväliselle videotoimitukselle

Luca Lönnfors

Tommi Kolehmainen

Tekijät	
Tommi Kolehmainen, Luca Lönnfors	
Koulutusohjelma	
Journalismi	
Opinnäytetyön otsikko	Sivu- ja liitesivumäärä
Videokäsikirjan luominen kansainväliselle videotoimitukselle	31 + 21
<p>Opinnäytetyön tarkoituksena oli suunnitella ja luoda käsikirja, joka tulee käyttöön kansainväliseen videotoimitukseen Unescon järjestämässä World Press Freedom Day -konferenssissa. Käsikirja ohjeistaa videotoimitusta tapahtuman aikana tuotettavien videoiden tekemisessä. Käsikirjaan eroteltiin neljä videoformaattia, jotka määrittävät linjan toimituksen tekemille videoille.</p> <p>Työ on produkti ja se on tehty Unescon toimeksiannosta. Työ koostuu tästä raportointiosasta sekä videokäsikirjasta. Käsikirjan osana on lisäksi jokaista formaattia havainnollistavat esimerkkivideot, joihin löytyy linkit käsikirjasta.</p> <p>Produktin tavoite on tehdä kolmipäiväisen konferenssin aikana tapahtuvasta toimitustyöskentelystä nopeampaa, laadukkaampaa ja osallistujilleen miellyttävämpää. Selkeät ohjeet ja formaatit videoiden tuottamiseen säästävät aikaa sähläykseltä, ja jättävät aikaa sisällön miettimiseen. Käsikirjan avulla perustaidot videokuvaamisesta ja editoinnista osaava henkilö kykenee toimimaan tapahtumassa. Tavoitteena on myös, että käsikirjaa voi käyttää ja soveltaa tulevien vuosien World Press Freedom Day -tapahtumissa.</p> <p>Raportointiosassa käydään läpi videokuvaamisen ja verkkovideoiden keskeisiä piirteitä. Siinä selostetaan videokäsikirjan, videoformaattien ja esimerkkivideoiden syntyprosessi, sekä syyt tehdyille ratkaisuille.</p> <p>Videokäsikirja tuli käyttöön tänä vuonna Helsingin Finlandia-talossa järjestettävässä konferenssissa, jossa tämän opinnäytetyön tekijät johtivat tapahtumasta raportoivaa videotoimitusta. Toimitus työskenteli käsikirjan ohjeiden mukaan ja tuotti videoita suunniteltujen formaattien mukaisesti.</p> <p>Työn lopussa pohditaan, kuinka onnistuneesti videokäsikirja tuki toimitustyöskentelyä. Lopussa arvioidaan käsikirjan pohjalta syntyneiden videoiden laatua, aikataulun onnistumista, sekä toimituksen tyytyväisyyttä ohjeisiin ja yleiseen työskentelyyn produktin mukaisesti.</p>	
Asiasanat	
video, videojournalismi, käsikirja, formaatti	

Sisällys

1	Johdanto.....	4
1.1	Tausta ja tarve produktille	4
1.2	Toimeksiantajan ja tapahtuman esittely.....	5
1.3	Opinnäytetyön tavoitteet.....	7
1.4	Käsitteitä	8
1.5	Tärkeimmät lähteet.....	9
2	Videojournalismi	10
2.1	Verkkovideot ja journalismi.....	10
2.2	Videokuvaaminen ja kalusto.....	11
3	Käsikirjan suunnittelu ja toteutus.....	13
3.1	Formaatit ja esimerkkivideot.....	15
3.1.1	Henkilö.....	16
3.1.2	Ilmiö.....	18
3.1.3	Gallup.....	19
3.1.4	Highlights.....	21
3.2	Käsikirjan toimivuuden havainnointi.....	24
4	Pohdinta	25
4.1	Arviointi produktin toimivuudesta	26
4.2	Oman oppimisemme ja prosessin arviointia	28
	Lähteet.....	29
	Liitteet.....	32
	Liite 1. Videokäsikirja.....	32
	Liite 2. Palautekysely toimitukselle	48
	Liite 3. Kyselyn vastaukset	50
	Liite 4. Videoformaattien esimerkkivideot	52
	Liite 5. Videotoimituksen tekemät videot.....	52

1 Johdanto

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on luoda käsikirja, joka on suunnattu Unescon järjestämässä World Press Freedom Day -tapahtumassa työskentelevän monikansallisen Youth Newsroomin videotoimitukselle. Käsikirjassa määritellään formaatit, joiden mukaan videoita tuotetaan tapahtuman aikana. Lisäksi siinä on yleisiä ohjeistuksia toimitustyöskentelyn kulusta, videokaluston ja editointiohjelmiston teknisistä asetuksista, sekä muista käytännön asioista.

Muodoltaan työ on produkti ja se on tehty Unescon toimeksiannosta. Opinnäytetyö koostuu raportointiosuudesta sekä produktista, joka sisältää kirjallisen videokäsikirjan ohella neljä havainnollistavaa esimerkkivideota luomistamme videoformaateista.

Videokäsikirjan avulla perustaidot videokuvaamisesta ja editoinnista omaava henkilö pystyy toteuttamaan suunnittelemiemme formaattien mukaista videojournalismia tapahtuman viestintäkanaville laadukkaasti ja asetetussa ajassa. Käsikirjan olemassaolo vähentää henkisiä paineita, joita hektinen työskentely tapahtumassa voi aiheuttaa. Käsikirjan on myös tarkoitus toimia pohjana, jota voidaan käyttää ja muokata tarpeiden mukaan tulevien vuosien Youth Newsroomien videotoimituksissa.

Tapahtuman aikana johdamme videotoimituksen työskentelyä, ja havainnoimme käsikirjan toimivuutta käytännössä. Onnistuessaan produktimme luo toimituksen tuottamille videoille yhtenäisen ja selkeän linjan, sekä tekee toimitustyöskentelystä tehokasta ja ennen kaikkea mukavaa kaikille osallistujilleen.

1.1 Tausta ja tarve produktille

Osallistuimme koulun kautta viime vuoden World Press Freedom Day -konferenssiin, joka järjestettiin Latvian Riassa 2.-4. toukokuuta 2015. Työskentelimme videotoimituksessa, johon kuului kuusi koulumme opiskelijaa. Videotoimitus oli osa Youth Newsroomia, johon kuului ympäri maapalloa tulleita nuoria toimittajia ja toimittajaopiskelijoita.

Youth Newsroomin toiminta oli järjestetty hyvin sekavasti ja epäorganisoidusti. Toimitustyöskentelyllemme ei ollut olemassa minkäänlaisia ohjeita, mikä hermostutti

kaikkia ottaen huomioon sen, että mitään ennakkovalmistautumista ei oltu vaadittu. Tapahtuman aikana työskentely oli stressaavaa ja improvisoitua niin kirjoittajille, valokuvaajille, kuin videokuvaajillekin. Päätoimittaja ei ollut tehtäviensä tasalla, eikä osannut neuvoa toimitusta journalistisissa sisällöissä tai paljon muutenkaan.

Ohjeiden puute toi erityistä haastetta videoitoimitukselle. Meidät esimerkiksi lähetettiin nopealla aikataululla kuvaamaan jotakin paneelikeskustelua ohjeistuksenamme vain kuvata "jotain kiinnostavaa". Journalistinen sisältö oli usein vain sattumanvaraista, sillä meillä ei ollut aikaa suunnitella videoita ja mahdollisia haastateltavia etukäteen.

Editoinnissa oli eniten haastetta, sillä jouduimme säätämään ja muokkaamaan videoita jälkikäteen uusiksi monta kertaa, koska videoiden asetuksia ja grafiikoita muuteltiin usein jo videoiden valmistuttua. Videoitoimitus joutui tappelemaan toimituksen johdon kanssa itsestään selvistä asioista, kuten siitä, saavatko videon tekijät nimensä videon loppuun. Vaatimusten jatkuva muuttuminen ja ohjeiden puuttuminen veivät ehdottomasti eniten aikaa työskentelystä.

Koska videoiden suhteen ei ollut ohjeistuksia, oli jälki sanalla sanoen värikästä. Videoissa ei ollut yhtenäistä konseptia tai kuvakieltä, vaan jokainen teki niin kuin parhaaksi näki. Videot saatiin kuitenkin valmiiksi tapahtuman aikana, vaikka se vaati joskus toimitusajan ulkopuolelle venymistä. Videoita editoitiin muun muassa yömyöhään hotellihuoneissa, eikä välillä ollut aikaa ruokailla.

Tiesimme jo tapahtuman aikana, että seuraava World Press Freedom Day -konferenssi tultaisiin järjestämään vuoden päästä Helsingissä. Meidät valittiin luotsaamaan kotikentällämme Youth Newsroomin videoitoimitusta Finlandia-talossa. Latvian tapahtuman kokemuksista viisastuneena tiesimme, miksi produktimme olisi tapahtumassa tarpeellinen, ja mitä sen tulisi sisältää tehdäkseen videoitoimituksen työskentelystä onnistunutta.

1.2 Toimeksiantajan ja tapahtuman esittely

Unesco on Yhdistyneiden kansakuntien kasvatus-, tiede- ja kulttuurijärjestö (englanniksi *United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization*). Vuonna 1945 perustettu Unesco on YK:n alainen itsenäinen erityisjärjestö, jolla on 195 jäsenmaata ja 9 liitännäisjäsentä. Suomi on kuulunut Unescoon vuodesta 1956 lähtien. (Unesco.)

Unescon päämääränä on rakentaa eri kulttuurien ja kansojen välistä yhteistyötä ja rauhaa koulutuksen, tieteen sekä kulttuurin kautta. Unescon mukaan kestävä rauha ei toteudu yksinomaan poliittisten ja taloudellisten päätösten avulla, vaan ihmisen moraalien ja älyllisen yhteishengen kautta. Unescon periaatteisiin kuuluu eri yhteiskuntien välisten siteiden vahvistaminen kulttuurienvälisellä dialogilla, tieteellisellä yhteistyöllä ja tiedon jakamisella. (Unesco.)

Unescolla on kaksi maailmanlaajuista prioriteettia: kehittää eri sukupuolten välistä tasa-arvoa maailmassa, sekä poistaa köyhyyttä, ja rakentaa kestävä kehitystä ja rauhaa Afrikassa. Muita tärkeitä kehitettäviä ryhmiä ovat nuorisotyö, kehitysmaat ja pienet saarivaltiot. (Unesco.)

Unescon pääsihteeri on bulgarialainen Irina Bokova, joka valittiin vuonna 2013 toiselle neljävuotiskaudelle. Bokova on syntynyt vuonna 1952. Hän on ensimmäinen nainen, joka on valittu Unescon pääsihteeriksi. Bokova on myös ensimmäinen itäeurooppalainen pääsihteeri Unescossa. (Unesco.)

Bokova on aktiivisesti toiminut muun muassa sukupuolten välisen tasa-arvon edistämisen puolesta, ja se onkin yksi hänen vahvimista henkilökohtaisista prioriteeteistaan. Tämän lisäksi Bokova on puhunut myös tieteellisen yhteistyön tärkeydestä, sillä se on hänen mielestään ensiarvoista kestävä kehityksen edistämiseksi. (Unesco.)

Unesco pitää sananvapauden puolustamista erityisen tärkeänä demokratian ja ihmisarvojen toteutumisessa, minkä vuoksi se järjestää myös vuosittaisen lehdistön- ja sananvapauden konferenssin, eli World Press Freedom Dayn. Konferenssi järjestetään vuosittain 2.-4. toukokuuta. (Unesco.)

Tapahtuma huipentuu kansainvälisenä lehdistösananvapauden päivänä, jota on vietetty 3. toukokuuta vuodesta 1993 alkaen. Päivän tarkoituksena on juhlia lehdistönvapautta ja kunnioittaa sen puolesta taistelevia ja sitä edistäviä toimijoita. (Unesco.)

World Press Freedom Day -konferenssissa jaetaan vuosittain Guillermo Cano Press Freedom -palkinto, joka myönnetään lehdistönvapautta edistäneelle tai sen puolesta taistelleelle henkilölle, ryhmälle tai organisaatiolle. Vuonna 2016 palkinto myönnettiin Khadija Ismayilovalle, joka on azerbaidžanilainen journalisti. (Unesco.)

Youth Newsroom on tapahtumassa toimiva monikansallinen nuorten toimittajien toimitus, joka tuottaa journalismia konferenssista ja siihen liittyvistä aiheista. (Unesco.)

1.3 Opinnäytetyön tavoitteet

Saimme Unescolta toimeksiannon videokäsikirjallemme muutama kuukausi sen jälkeen, kun olimme työskennelleet Youth Newsroomissa World Press Freedom Day -tapahtuman aikana toukokuussa 2015. Meille annettiin suhteellisen vapaat kädet käsikirjan luomiseen, mutta siltä odotettiin ainakin seuraavaa:

1. Selkeiden videoformaattien luominen tapahtumassa tehtäville videoille
2. Käsikirjaa pystytään käyttämään pohjana tuleville toimituksille ja myös muokkaamaan heidän tarpeidensa mukaisesti
3. Käsikirja on kansainvälinen, ja sen avulla perustaidot videokuvaamisesta ja videoiden editoinnista omaava henkilö pystyy toimimaan tapahtumassa

Asetimme myös omia tavoitteita, joiden täytyessä voisimme todeta produktimme olevan onnistunut:

1. Tapahtumassa tuotettavat videot ovat journalistiselta sisällöltään ja ulkoasultaan mietittyjä, ja niistä voi selkeästi erottaa, mihin formaattiin ne kuuluvat
2. Käsikirja helpottaa ja nopeuttaa työprosessia, jonka seurauksena videot valmistuvat formaateissa määrittämässämme tavoiteajoissa
3. Käsikirja tekee toimituksen työstä vähemmän stressaavaa ja auttaa heitä keskittymään olennaiseen

Päätimme olla asettamatta tavoitteisiin videoiden näyttökertoja. Videoiden levittämisen ja kattavuuden onnistuminen nettisivuilla ja sosiaalisissa medioissa on konferenssissa sosiaalisen median toimituksen ja nettisivun ylläpitäjien vastuualuetta. Katsojamääriin vaikuttaa myös suuresti, kuinka paljon Unesco on mainostanut etukäteen toimituksemme verkkosivuja ja kanavia.

Tiedostimme jo ennen käsikirjan tekemisen aloittamista sen, että nimenomaan videoformaatit esimerkkivideoineen tulisivat olemaan käsikirjamme pysyvin osa tuleville toimituksille. Teknisten asetusten osioon tulisi yleisesti käytännöllisiä periaatteita, mutta paljon yksityiskohtia tulee varmasti menemään uusiksi, jos tulevilla toimituksella on käytössään eri kameroita ja editointiohjelmistoja.

1.4 Käsitteitä

Videojuttu tarkoittaa työssämme kaikkia videojournalistisia tuotoksia. Videojuttu voi olla toteutettu monen eri juttutyypin ja lajityypin mukaan. Videojuttuja voi olla suorasta uutistaltioinnista aina toimitettuun juttuun, jonka tekoprosessi mukailee usein samaa kaavaa, kuin kirjoitetuissa artikkeleissa. Verkkolehdistä ne jaotellaan usein myös omiin kategorioihinsa aiheen mukaan. (Mäenpää & Männistö 2009, 58.)

Formaatti tarkoittaa työssämme toimintamallia tai kehyksiä, joissa määritellään videoartikkelin tyyli ja keskeiset periaatteet videon tekemiseen sekä sisällöllisesti, että teknisesti. Formaatti takaa sen, että yhtenäiset piirteet säilyvät, vaikka videoita olisi useita kappaleita eri tekijöiden toimesta. Formaattista voidaankin puhua työn **muotona** (Suomisanakirja 2015), joka toistuu videosta toiseen.

Mäenpää ja Männistö (2009, 58) määrittävät verkkovideoille juttutyypit: leikkaamaton, suora uutistaltiointi, kevyesti leikattu uutisjuttu ja toimitettu juttu. Toimitetulla jutulla on myös neljä omaa lajityyppiä: toimitettu uutinen, henkilöjuttu, feature-juttu ja audiovisuaalinen esitys.

Työssämme luomamme formaatit ovat sellaisia, että niiden periaatteiden mukaan tehtävät videot ovat toimitettuja juttuja, sisältäen jokaista toimitetun jutun neljästä alalajityypistä.

Videoklippi tarkoittaa yksittäistä videotiedostoa. Kuvakerronnallisesti se on yhtenäisesti kuvattu yksittäinen jakso, josta voidaan käyttää myös nimitystä **otos** (Apogee Oy).

Kuvituskuva tarkoittaa työmme kontekstissa liikkuvaa kuvaa, jolla luodaan kuvakerrontaa, rytmiä ja vaihtelua videoartikkelissa. Kuvituskuvalla voi tuoda ilmi asioita ja tunnelmia, sekä tehdä videosta kiinnostavampaa katsottavaa. Videohaastatteluissa kuvituskuva auttaa havainnollistamaan mistä videojutussa on kyse (Morgan 2008, 130-131), tai yksinkertaisesti vain paikkaa näkyviä leikkauskohtia.

Editointi tarkoittaa videossa jälkityövaihetta, josta voidaan puhua myös videon leikkaamisena. Yksittäisistä otoksista järjestellään kokonaisuus, joka tulee olemaan lopullinen yksi yhtenäinen videojuttu. (Media College.)

1.5 Tärkeimmät lähteet

Tärkeimpiä lähteitämme käytimme Jenni Mäenpään ja Anssi Männistön kirjaa *Kun kaikki videoivat kaikkea – liikkuva kuva sanomalehden sivuilla* (2009) ja Vivien Morganin kirjaa *Practising Videojournalism* (2008). Kummankin julkaisusta on kulunut sen verran aikaa, että verkkomaailma on ottanut suuria harppauksia eteenpäin. Lähteinä ne tarjosivat kuitenkin hyvän kuvan verkkovideoiden kasvavasta merkityksestä journalismissa, sekä videoiden tekotapojen lainalaisuuksista.

Lisäksi hyödynsimme toimittajan roolia pohtiessa Pekka Isotaluksen kirjaa *Toimittaja kuvaruudussa. Televisioesiintymisen vuorovaikutuksen näkökulmasta* (1996), vaikka siinä pääpaino on televisioesiintymisessä. Teoksen sisältö on suurimmilta osin varsin vanhentunutta, mutta osa toimittajan televisioesiintymisen piirteistä on mielestämme vieläkin relevantteja myös verkossa julkaistavassa videojournalismissa.

Käytimme etenkin formaattien ja esimerkkivideoiden suunnittelussa joitakin YouTubessa julkaistuja videoita inspiraation ja vertailun kohteina. Lisäksi käytimme myös muutamia muita verkkolähteitä.

2 Videojournalismi

Videojournalismi sai alkunsa 1980-luvulla, kun myös ei-ammattimaisille videokuvaajille tuli mahdolliseksi kuvata materiaalia videokameralla. Kamerateknologian kehitys oli yksi suuri edistysaskel, sillä siten kameroista tuli kevyempiä liikutella ja helpompia käyttää, eikä niillä kuvaaminen vaatinut pitkää koulutusta samalla tapaa kuin ennen. Freelance-journalistit huomasivat nopeasti tällaisten kevyiden kameroiden edut ja alkoivatkin panostaa niihin. Videojutuille oli kova kysyntä ja tämä sai monet journalistit kiinnostumaan videoista. (Morgan 2008, 3.)

Perinteisen printtilehden levikin laskusta ja median murroksesta on ollut puhe jo monia vuosia. Painetun sanomalehden rinnalle ja osittain tilallekin on noussut monia uusia median muotoja ja palveluita. (Mäenpää & Männistö 2009, 103.) Verkkolehdistä videoiden tuottaminen on nähty kiinnostavaksi ja suurella todennäköisyydellä kasvavaksi tavaksi tehdä journalismia (Mäenpää & Männistö, 2009, 104).

Videon mahdollisuus havainnollistaa asioita ja välittää tunnelmia ja tunteita ovat syitä, miksi video nähdään hyödyllisenä verkkolehdistä. Koska video on yhdistelmä ääntä ja kuvaa, se pystyy vetoamaan tunteisiin joskus paremmin, kuin pelkkä teksti tai valokuva. (Mäenpää & Männistö 2009, 63, 64.) Tämä oli myös yksi omista lähtökohdistamme, miksi koemme videoiden tekemisen ja työmme ylipäättään tärkeäksi World Press Freedom Day -tapahtumassa.

2.1 Verkkovideot ja journalismi

Verkkovideoista on tullut etenkin 2000-luvun puolivälin jälkeen tyypillistä ja suosittua sisältöä internetissä. Vuonna 2005 perustettu videoita jakava palvelu YouTube on vauhdittanut merkittävästi videoiden katselun helppoutta ja sitä, että kuka vain voi tuottaa verkkoon videosisältöä. (Mäenpää & Männistö 2009, 20, 21.) Ihmiset ovat tottuneet videoon ja siihen, että melkein mistä vain merkittävästä ilmiöistä ja tapahtumasta on saatavilla YouTube-video (Mäenpää & Männistö 2009, 64). YouTube on maailman suosituin internetsivusto hakukone Googlen jälkeen (Alexa 2016) ja sen yli miljardi käyttäjää katsovat palvelun videoita satoja miljoonia tunteja päivässä (YouTube).

Aluksi YouTuben kaltaisilla palveluilla oli leima surkeasta kuvanlaadusta ja harrastelijamaisuudesta, johtuen suureksi osin sen aikaisten kamerapuhelinten alkeellisesta tasosta. Palvelussa alkoi vähitellen näkyä myös uutissivustoja kiinnostavaa

amatöörikuvaajien tuottamaa sisältöä, joihin lehdet ryhtyivät viittaamaan artikkeleissaan. Uutistoimistot heräsivät tuottamaan omia videoita YouTubeen, ja kehittämään palveluita, jotka hyödynsivät lukijoiden lehdille lähettämiä videoita. (Mäenpää & Männistö 2009, 9.)

Mäenpää ja Männistö (2009,33) ennustivat, että kun mobiililaitteiden näytön koko on tarpeeksi suuri ja tiedonvälitysyhteydet nopeutuvat, voi videoita katsoa yhä helpommin paikasta riippumatta. Tämä on vuonna 2016 arkipäivää, sillä mobiiliteknologia on kehittynyt huimasti viimeisen vuosikymmenen aikana. Videoiden katsominen mobiilisti on nopeaa ja vaivatonta, ja ne ovat läsnä ihmisten arkena yhä useammissa tilanteissa ja jakelukanavissa (Mäenpää & Männistö 2009, 21).

Verkkovideoiden valtiit toimituksille ovat niiden kyvyssä reagoida nopeasti yllättäviin uutistilanteisiin (Mäenpää & Männistö 2009, 96). Koska hyvälaatuiseen videoon taipuvat matkapuhelimet kulkevat nykyisin lähes kenen tahansa taskussa, voi silminnäkijöiden materiaalia hyödyntää entistä paremmin. Tämä säästää toimitusten aikaa ja resursseja, kun työvoimaa tulee ulkopuolelta. (2009, 86, 87.)

Verkkovideot voivat toimia itsenäisinä juttuinaan, mutta niillä on mahdollisuuksia toimia myös yhdessä esimerkiksi kirjoitettujen artikkelien yhteydessä tai osana. Monimediaaliset mahdollisuudet tekevät videosta vahvan tavan tehdä journalismia. Mäenpään ja Männistön (2009, 89) teoksessa arvioidaan videon olevan tulevaisuudessa verkkolehtien ohella luonnollisin median kulutustapa, ja sitä se tänä päivänä jo varmasti onkin.

Sosiaalisen median kanavien moninaisuus on myös tuonut kenelle tahansa uusia ja entistä helpompia tapoja tehdä verkkovideoita etenkin alati mukana kulkevilla mobiililaitteilla. Snapchatin ja Instagramin tapaisissa puhelinsovelluksissa videot ovat tyypillisesti kymmenien, ellei jopa vain muutamien sekuntien mittaisia, ja ne voi jakaa seuraajilleen silmänräpäyksessä. (DeMers 2016.) Periscope -sovelluksella voi kuvata puhelimestaan live-lähetystä, jota muut voivat katsoa ja kommentoida reaaliajassa. Maailmalla ja myös Suomessa niin isoja kuin pieniäkin medioita on läsnä esimerkiksi Instagramissa, jossa videoiden välitys on salamannopeaa.

2.2 Videokuvaaminen ja kalusto

Morgan (2008, 123, 126) kokoaa kirjassaan yhteen videojournalistin työn kannalta tärkeimmät välineet, jotka ovat kameran jälkeen jalusta, mikrofoni, kuulokkeet, vara-akut

ja valot. Morgan mainitsee teoksessaan myös kasetit, mutta koska niitä ei nykypäivänä enää juurikaan käytetä videoiden teossa, jätämme ne listaamatta.

Tärkein väline videojournalismin kannalta on tietenkin kamera. Nykyään markkinoilla myydään hyvin erilaisia videokameroita ja puhelimillakin saa jo kuvattua suhteellisen hyvälaatuista materiaalia. Opinnäytetyössä käyttämämme videokamera oli Canon XF100, joka on helposti liikutettavissa oleva, suhteellisen kevyt ja hyvälaatuista kuvaa kuvaava videokamera. Jalustankaan kanssa kamera ei vienyt paljoa tilaa, joten niitä oli helppo säilyttää Finlandia-talossa. (Morgan 2008, 123)

Morgan toteaa, että jalusta on videojournalistille tärkeä apuväline, sillä vaikka käsivaralta kuvaaminen on jossain tilanteissa sopivaa, saa jalustalla kuvaan vakautta helposti. Jalusta myös mahdollistaa yksin työskentelyn, sillä sen avulla erillistä kuvaajaa ei välttämättä tarvita. (2008, 123.)

Morgan suosittaa käyttämään kamerasetissä ulkoista mikrofonia, sillä vaikka kamerassa on yleensä myös sisäänrakennettu mikrofoni, ei se ole äänenlaadultaan riittävän tasokas haastattelujen nauhoittamiseen. Kameran oman mikrofonin sijaan Morgan suosittaa käytettäväksi nappimikrofonia tai kapulamikrofonia. Joskus voi joutua käyttämään myös lisävaloja, varsinkin jos kuvauspaikka on pimeä tai jos siellä vallitseva valo on liian himmeää tai keltaista. (Morgan 2008, 123.)

Morganin (2008, 130) mukaan uutisvideoissa kuvakokoina käytetään yleensä yleiskuvaa, puolilähikuvaa ja lähikuvaa, mutta harvoin kuitenkaan erikoislähikuvaa. Videotuotantoyhtiö Apogee Oy:n mukaan videotuotannoissa standardina käytetään yleisesti kahdeksan eri kuvakoon mittakaavasarjaa.

Eri kuvakulmilla ja kuvaustyyliellä voidaan myös luoda videoon tietynlaista tunnelmaa ja kiinnittää katsojan huomio tiettyihin yksityiskohtiin. Kuvakokojen ja kuvaustyylien vaihtelun tulee olla kuitenkin perusteltua videojutun tarinan kertomisen kannalta. (Morgan 2008, 130; Apogee Oy.)

3 Käsikirjan suunnittelu ja toteutus

Lähdimme pohtimaan käsikirjan sisältöä sen mukaan, millaisia ohjeita olisimme itse kaivanneet työskennellessämme Riian Youth Newsroomissa. Päätimme jakaa käsikirjan karkeasti kolmeen osaan:

1. Johdanto ja yleistä tietoa
2. Asetukset ja tekniset yksityiskohdat
3. Formaattit

Oma ideamme oli, että kirjallisen ohjeen lisäksi kuvaisimme ja editoisisimme jokaisen formaatin mukaisen esimerkkivideon. Esimerkkivideot havainnollistaisivat mielestämme joka formaatin tyyliä ja luonnetta konkreettisesti paremmin, kuin pelkkä tekstin avulla kuvailu. Ajatustamme tukee myös aiemmassa luvussa (luku 2) esitetty Mäenpään ja Männistön (2008, 63) väite videon havainnollistavasta vaikutuksesta.

Kirjoitimme käsikirjamme johdantoon, että jokainen työpari vastaa videon otsikon keksimisen lisäksi myös muutaman lauseen tai kappaleen pituisen ingressin kirjoittamisesta. Ingressin tulisi selostaa lyhyesti videon taustat, jotta itse videossa voidaan mennä suoraan aiheeseen. Mäenpään ja Männistön (2009, 62) tutkimuksessa eräs haastateltava toteaa, että tekstin avulla videojuttu on helpompi nostaa esimerkiksi verkkolehden etusivulle. Koska julkaisualustanamme tulee olemaan verkkosivu, on jutuissa lyhyt ingressin olemassaolo välttämätöntä. Pelkän YouTube-upotteen julkaisu ilman mitään tekstiä ei tulisi kyseeseen.

Mäenpään ja Männistön (2009, 61) mukaan lähes jokainen heidän tutkimuksensa haastateltava oli sitä mieltä, että toimituksien tavoitteena on julkaista videojuttuja tekstien yhteydessä. Videoiden tulisi kuitenkin toimia myös itsenäisesti ilman tekstiä. Kirjoitimme käsikirjan johdantoon, että videotoimitus voi miettiä jo videoiden suunnitteluvaiheessa, miten videoita olisi mahdollista yhdistää kirjoittavan toimituksen tuottamiin verkkoartikkeleihin.

Ajatuksemme oli, että ainakin osa videoista voisi toimia kainalojuttuna kirjoitetulle jutulle, jos ne käsittelevät esimerkiksi samaa ilmiötä tai aihetta. Jokainen video julkaistaisiin sivulla joka tapauksessa omana juttunaan lyhyen ingressin kera, mutta niiden ripottelu kirjoitettujen juttujen yhteyteen voisi tehdä aiheen käsittelystä kiinnostavamman ja monipuolisemman niin tekstin, kuin videon kannalta.

Teknisten asetusten osioon pyrimme kirjoittamaan tiiviisti joitain huomionarvoisia asioita kameran ja editointiohjelmiston käyttämisessä. Emme menneet aivan perusteisiin, koska edellytyksenä toimitukseen osallistumiselle oli perustaidot videokuvaamisesta ja editoinnista. Pyrimme paneutumaan ohjeissa sellaisten sudenkuoppien ennakointiin ja välttämiseen, jotka veivät meillä edellisvuotena aivan liikaa aikaa, koska niitä ei oltu suunniteltu etukäteen.

Kameran käytön suhteen kehotimme käyttämään omaa harkintaa siihen, kuvaako automaattitarkennusta vai manuaalitarkennusta käyttäen. Suosittelimme jalustan käyttöä, sillä sen avulla saa tasaisempaa videota. Morganin (2008, 123) mukaan jalustan käyttö mahdollistaa esimerkiksi tasaisemman zoomin käytön. Annoimme yleisiä suosituksia siihen, millaisia kuvakokoja kannattaa käyttää, ja millaista kuvaa kannattaa ylipäättään kuvata. Neuvoimme myös välttämään vastavalossa kuvaamista. Ääniasetusten suhteen kerroimme, miten ulkoinen mikrofoni liitetään kameraan, miten ja monelle ääniraidalle kamera nauhoittaa ääntä, ja miten äänen tasoja kannattaa tarkkailla.

Editointi voi olla videoiden teossa helposti työläin vaihe, varsinkaan jos ei ole käytössä tarkkoja asetuksia ja pohjia. Pyrimme ohjeilla varmistamaan editointiprosessin järjestelmällisyyden ja sen, että mahdollisimman paljon on jo valmiina ennen editoinnin aloittamista. Teimme etukäteen pohjan animoidulle nimikyltille, jonka on määrä tulla videoissa aina haastateltavan ilmestyessä kuvaan. Käsikirjassa selostimme yksityiskohtaisesti vaiheittain, kuinka valmista pohjaa saa muokattua nopeasti ja helposti uusien haastateltavien nimillä, ja miten sen saa siirrettyä Adobe Photoshopista käyttämäämme editointiohjelmaan eli Adobe Premieriin.

Päätimme videoiden fontit ja kaikkien videoiden tiedostojen ja projektien tulevat sijaintikansiot etukäteen. Teimme käsikirjaan ohjeet, miten luoda videoon tekstiä sisältäviä kylttejä. Ohjeistimme myös käyttämään luomiamme kansioita omien projektien ja tiedostojen tallentamisaikana. Ohjeessa luki, että kaikki valmiit pohjat ja fontit löytää näistä kansioista.

Tärkeimpänä kirjasimme vaiheittaiset ohjeet, siitä miten videon saa exportattua, eli vietyä ulos ohjelmasta oikean muotoisena. Päätimme, että videon tiedostomuodoksi tulee .mp4 valmisasetuksella "Youtube HD 720p 25". Samoja asetuksia on käytetty onnistuneesti koulussamme esimerkiksi verkkolehti Tuiman videoiden teossa, jotka on myös ladattu YouTubeen. Näillä asetuksilla video on kuvanlaadultaan hyvä, ja pyörii huonommallakin internet-yhteydellä ja matkapuhelimilla sujuvasti.

3.1 Formaattit ja esimerkkivideot

Määritimme tapahtumassa tuotettaville videoille neljä eri formaattia: Henkilö, Ilmiö, Gallup ja Highlights. Käsikirjaan tuli jokaisen formaatin piirteiden ja toteutustavan esittely, sekä linkki esimerkkivideoon. Henkilöjuttu, ilmiöjuttu ja gallup ovat jo tyypillisiä muotoja kirjoitetuille artikkeleille, ja omien kokemustemme mukaan toimitetun videojutun syntyprosessi on lopulta varsin samanlainen. Koimme loogiseksi tehdä videoita näiden juttutyypin pohjalta. Highlights-formaatti on tästä joukosta eroava formaatti, jonka tyyppisiä videoita aiempien vuosien tapahtumista on puuttunut. Kyseinen formaatti ei ole journalistinen, mutta juuri siksi se tuo tuotettaviin videoihin kaivattua vaihtelua.

Formaatit suunniteltuamme ryhdyimme tekemään niistä esimerkkivideoita.

Esimerkkivideoiden tarkoitus on vastata mahdollisimman hyvin tapahtuman videoilta odotettavaa tasoa. Siksi pyrimme siihen, että visuaalisen tyylin esittelyn lisäksi videoilla tulisi olemaan mahdollisimman autenttinen ja ajankohtainen journalistinen sisältö.

Esimerkkivideoiden tulisi siis toimia myös käsikirjan kontekstin ulkopuolella itsenäisinä videojuttuina. Päätimme tehdä esimerkkivideot suomeksi englanninkielisillä tekstityksillä.

Päätimme, että lataamme kaikki tapahtuman videot Youth Newsroomin YouTube-kanavalle, sillä YouTube on maailman suosituin videoiden suoratoistopalvelu (Alexa 2016). Kanavalla oli etukäteen myös jo sisältöä aiempien vuosien tapahtumista, joten tuntui loogiselta jatkaa samalla alustalla. Oletettavasti myös kännykän kautta videoita katsoville YouTube on yleisin ja nopein vaihtoehto. Konferenssin aikana kaikki videot julkaistaisiin lisäksi omina artikkeleinaan Youth Newsroomin nettisivun kautta, joihin YouTube-videon lähdekoodi olisi helppo upottaa.

Formaattien suunnittelussa päätimme, että videoiden pituudet saisivat olla 30 sekunnin ja kahden ja puolen minuutin välillä formaatin luonteesta riippuen. Vinen, Instagramin ja Snapchatin tyylisten nopeiden videon- ja kuvanvälityspalvelujen aikakaudella ihmisiä on entistä vaikeampi houkutella katsomaan edes 15 sekuntia pidempi video. Visible Measuresin tutkimuksen mukaan noin viidesosan katsojista voi odottaa kaikkoavan jo ensimmäisen 10 sekunnin kohdalla, ja edelleen lähes kolmasosan jo 30 sekunnin kohdalla (2010). Mäenpään ja Männistön (2009, 105) kirjassa on mainittu verkkovideon ihannemitaksi yksi minuutti ja myös Morgan (2008, 120) määrittää hyvän uutisinsertin pituuden olevan minuutti ja kolmekymmentä sekuntia.

Viime vuonna osa tapahtuman videoista oli 4-5 minuutin mittaisia, mikä koettelee impulssiherkän katsojan kärsivällisyyttä ja johtaa mitä luultavimmin videon keskeyttämiseen.

Tommi latasi harrastuksestaan tekemänsä videon Facebookiin ja seurasi sen katsojalukuja julkaisutyökalulla. 752 katsomiskertaa keränneestä videosta 395 katsomiskertaa oli korkeintaan 10 sekunnin mittaisia. Vain keskimäärin 25 prosenttia kaikista katsojista katsoi noin kolmeminuuttisen videon loppuun asti (Facebook 2016). Statistiikka tukee väitettä, että videossa jutun tulisi alkaa suoraan asiasta. Suurin osa keskeyttää videon heti alussa, jos ei koe sitä kiinnostavaksi.

3.1.1 Henkilö

Henkilö-formaatin videoissa tarkoituksena on haastatella kiinnostavaa tapahtuman vierasta, joka kertoo videossa esimerkiksi roolistaan sananvapauden edistämisessä. Videon ideana on siis käsitellä jotain tapahtuman kannalta oleellista aihetta henkilökuvan kautta.

Päätimme, että Henkilö-formaatin mukaan toteutettavissa videoissa yksi tunnuspiirteistä olisi se, että haastattelija on oleellisesti näkyvänä osana videota. Mielestämme henkilöön keskittyvässä videossa haastattelijan läsnäolo ja vuorovaikutus haastateltavaan auttaa katsojaa ikään kuin tutustumaan haastateltavaan henkilöön paremmin.

Toimittajan miellyttävä ja ammattimainen presenssi lisää katsojan myönteisiä tuntemuksia myös toimittajan asiaa kohtaan (Isotalus 1996, 47). Työmme kontekstissa tämä viittaa videojutun haastattelun sisältöön. Isotaluksen (1996, 45) mukaan toimittajan ääni ja puhetapa ovat erityisen oleellisia arvioidessa toimittajan esiintymistä.

Käsikirjassa kehotamme pohtimaan etukäteen kuvauspaikan valintaa ja kuvituskuvan hankkimista, sillä niillä voidaan mahdollisesti tuoda esiin haastateltavan persoonaa ja taustoja. Ne lisäävät myös videon visuaalista kiinnostavuutta pelkän haastattelutilanteen kuvaamisen lisäksi. Koska videoita kuvataan pääosin konferenssissa, voi kiinnostavien kuvauspaikkojen löytäminen olla haastavaa, mutta siihen tulisi silti pyrkiä.

3.1.1.1 Henkilö-formaatin esimerkkivideon luonti

Henkilö-formaatin esimerkkivideon teemaksi valitsimme sananvapauden toimittajan työssä ja toimittajien kokeman vihapuheen. Vihapuhe on myös yksi World Press Freedom Day -tapahtumassa esillä olevista teemoista ja muutenkin toimittajia koskettava ajankohtainen aihe. Tämän vuoksi uskoimme aiheen sopivan käsiteltäväksi parhaiten sellaisen henkilön kautta, jolla on siitä kokemusta.

Esimerkkivideon haastateltavaksi valitsimme vapaan toimittajan ja tietokirjailija Tuomas Murajan. Muraja on tunnettu myös vuoden 2014 journalistiseksi teoksi valitun faktantarkistuspalvelu Faktabaarin perustajana. Muraja oli ilmeinen valinta formaatin haastateltavaksi, sillä tunsimme hänet ennalta ja tiesimme hänen vastaanottaneen vihapuhetta ja uhkailua kirjoitustensa takia.

Netissä tapahtuvan viestittelyn lisäksi Murajaan kohdistunut uhkailu on ilmennyt muun muassa hänen asuntonsa ovikellon soitteluna keskellä yötä, sekä identiteettivarkauksina. Muraja oli avulias osallistumaan projektiimme ja ehdotimme videon kuvaamista hänen kotonaan, mihin hän suostui.

Haastattelu eteni suunniteltujen kysymysten mukaan ja Muraja vastasi tottuneesti sekä ytimekkäästi. Haastattelu kuvattiin putkeen ensimmäisellä otolla. Lopullisesta videosta leikattiin pois ainoastaan alun lämmittelykysymys sekä yksi kohta, jossa Muraja menee sanoissaan sekaisin. Kahden kysymyksen sijoittelua myös vaihdettiin loogisemman etenemisen takaamiseksi.

Videon kuvattiin haastattelun lisäksi teemaan sopivaa kuvituskuvaa Murajan kotoa. Kuvaspaikan ja kuvituskuvan tarkoituksena oli tuoda katsoja lähemmäs haastateltavaa henkilöä. Tämän takia valitsimme kuvituskuvaksi esimerkiksi otoksen Faktabaari -mukista, sekä kuvaa Murajasta kotonaan selaamassa saamaansa palautetta kannettavalta tietokoneelta.

Editointivaiheessa sijoitimme kuvituskuvat rytmittämään videota niille loogisiin kohtiin. Kuvasimme identiteettivarkauteen liittyviä poliisin tutkintapyyntöpapereita, jotka näkyvät Murajan puhuessa videolla identiteettivarkauksista. Saimme Murajalta lisäksi muutaman kuvankaappauksen netissä häneen kohdistuneista vihaviesteistä. Videossa nämä kuvankaappaukset näkyvät hetken ajan Murajan mainitessa nettiuhkailut. Sananvapauden merkityksestä puhuttaessa kuvituskuvassa Muraja selaa Charlie Hebdo -lehteä.

3.1.2 Ilmiö

Ilmiö-formaatin videoiden tarkoituksena on esitellä kiinnostava ja tapahtuman teemaan sopiva ajankohtainen ilmiö esimerkiksi asiantuntijahaastattelun kautta. Ilmiövideoon tulee hankkia myös aihetta tukevaa kuvituskuvaa videon sisällön elävöittämiseksi.

Mielestämme ilmiövideoiden avulla voidaan tehokkaasti välittää yleisölle tietoa ja uusia näkökulmia. Tapahtumaan tulee paljon mielenkiintoisia vieraita, joilla on asiantuntijataustaa sananvapauteen liittyvistä ilmiöistä. Tämän takia Ilmiö -formaatin mukaiset videot tulevat olemaan varmasti tapahtuman aikana etusijalla.

Päätimme, että toimittajan ei tarvitse olla tämän formaatin mukaan tehdyissä videoissa niin paljon esillä, kuin esimerkiksi Henkilö -formaatin tapaan toteutetuissa videoissa. Toimittaja voi kuitenkin esiintyä videolla oman harkintansa mukaan, ja videoita voi tarvittaessa rytmittää toimittajan kysymyksillä.

3.1.2.1 Ilmiö-formaatin esimerkkivideon luonti

Valitsimme esimerkkivideomme aiheeksi Suomessa vallinneen kehotuskiellon. Vuonna 1971 homoseksuaalisten tekojen kriminalisointi poistettiin Suomen rikoslaista, mutta tilalle tuli kehotuskielto. Kehotuskielto määrätti, että julkinen kehottaminen samaa sukupuolta olevien henkilöiden väliseen haureuden harjoittamiseen on rangaistava teko. Kehotuskielto kumottiin vuonna 1999 (Seta).

Aihe oli ilmiövideoon sopiva ja ajankohtainen, sillä tasa-arvoinen avioliittolaki parantaa jälleen seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen oikeuksia Suomessa. Seksuaali- ja sukupuolivähemmistöt kohtaavat kuitenkin kansainvälisesti edelleen voimakasta syrjintää.

Asiantuntijahaastateltavaksi valitsimme videoon Jorma Hentilän, joka on poliitikko, Setan (Seksuaalinen tasa-arvoisuus ry) perustajajäseniä ja oli sen pitkäaikainen puheenjohtaja. Hentilällä oli paljon asiantietoa aiheesta, vaikkakin hänellä oli vahva oma näkemys.

Itse videoon liittyvä haastattelu kuvattiin Setan toimistolla, sillä se oli aihepiirin kannalta luonteva kuvauspaikka. Päätimme, että haastattelijana toiminut Luca ei esiinny videolla, vaan sisältö rytmittyy Hentilän puheen ja kuvituskuvien kautta. Kuvituskuvana saimme

luvan käyttää Setan arkistokuvia 1970-80-luvuilta, jotka toivatkin videoon nostalgisen ja dokumentaarisen tunnelman. Kuvat olivat still-kuvia ja pääosin mustavalkoisia.

Musiikkia videoon ei laitettu, sillä se olisi voinut peittää Hentilän äänen. Lopullisessa videossa haastattelusta otettua videokuvaa oli noin yksi kolmasosa, ja loppu oli kuvituskuvaa. Rytmitimme videota editointivaiheessa myös aiheeseen liittyvillä, tietoa sisältävillä tekstiplakaateilla.

3.1.3 Gallup

Gallup-formaatin videoissa tarkoituksena on kysyä usealta ihmiseltä mielipide samaan ajankohtaiseen kysymykseen, ja koostaa video näistä vastauksista. Jo viime vuoden World Press Freedom Day -konferenssissa kuvattiin kaksi gallupvideota, joiden pohjalta kehitelimme tämän formaatin.

Pertti Suhosen (2000, 5) mukaan gallupjournalismi edustaa kansan tahtoa, rakentaa identiteettiä ja kontrolloi vallankäyttöä. Joukkoviestimien mielipidemittauksille hän nimeää ainakin neljä funktiota: 1. poliittiseen päätöksentekoon vaikuttaminen, 2. kiinnostavan uutisaineiston tuottaminen, 3. yhteiskunnasta ja sen muutoksista luotettavan ja syvällisen kuvan saaminen, 4. viestimen oman yleisön kartoittaminen (Suhonen 2000, 6).

Formaattimme videoiden tarkoituksena onkin esitellä tietyn otoksen mielipiteitä johonkin tapahtumaan kytkeytyvään aiheeseen, minkä avulla saa kuvan yhteiskunnasta tietyn ryhmän kautta. Tarkoituksperämme osuvat siis Suhosen kolmanteen funktioon. Haastateltavien määrä tulee olemaan kuitenkin sen verran pieni, ettei niiden pohjalta voi muodostaa luotettavasti uutisoitavia tuloksia laajempina kansan mielipiteinä.

Koska konferenssissa on vieraana paljon eri alojen asiantuntijoita ympäri maapalloa, uskomme gallupvideon olevan paras tapa esitellä liudan erilaisia mielipiteitä lyhyessä ajassa. Käsikirjassa kehotammekin etsimään haastateltavia mahdollisimman monimuotoisen otoksen saamiseksi: eri maalaisia, eri sukupuolisia ja eri etnisiä taustoja omaavia ihmisiä.

Käsikirjassa painotamme kysymyksen muotoilun tärkeyttä: vastaukseksi ei voi olla mahdollista tulla pelkkä "kyllä" tai "ei". Sanomattakin selvää, ettei kiinnostavaa videota voi

luoda suljetuilla vastauksilla, joten kysymyksestä pitäisi suunnitella mahdollisimman avoimia vastauksia synnyttävä.

Viime vuoden gallupvideoissa pidimme tyylistä, jossa haastateltava kertoo mielipiteensä mikki kädessä kameralle. Siinä oli tiettyjä vaikutteita sanomalehdissäkin nähtävistä niin sanotuista katugallupeista, joissa on tekstin lisäksi usein kuvat ainakin lähes suoraan kameraan katsovista haastatelluista.

Tästä tulikin yksi piirteistä, joka erottaa gallupvideot selkeästi muiden formaattien videoista. Kuvasimme esimerkkivideoon muutaman haastattelun myös toimittajan pitämän mikrofonin kautta, josta luovui kuitenkin editointivaiheessa (lisää luvussa 3.1.3.1).

Päätimme jatkaa myös viime vuoden gallupvideoiden linjaa siten, että videon kysymyksen tulisi olla aina sen otsikkona, sekä näkyä videon alussa tekstimuotoisena plakaattina.

3.1.3.1 Gallup-formaatin esimerkkivideon luonti

Kuvasimme Gallup-formaatin esimerkkivideon Kampin kauppakeskuksessa Helsingissä. Uskoimme, että ihmisiä vilisevästä kauppakeskuksesta saisi kätevästi haastateltavia videolle. Gallupkysymykseksemme valitsimme kysymyksen “Mitä medioita pidät luotettavana?” ja alustimme myös haastateltavia mahdollisesti miettimään vastaukseensa jotain perusteluja. Kysymystämme pidimme sopivan yleisluontoisena ja samalla mahdollisesti erilaisia vastauksia kirvoittavana.

Asetimme kameran valmiiksi jalustalle ja pyytelimme ohi kulkevia ihmisiä tulemaan vastaamaan videolle kysymykseemme. Konferenssin tapaisissa tapahtumissa vieraat ovat oletettavasti tottuneempia tulemaan haastatelluiksi ja kuvatuiksi, mutta ostoskeskuksen ympäristössä kiireisiä shoppailijoita oli yllättävän hankala houkutella kameran eteen. Tämän takia kuvauspaikkaa piti vaihdella monta kertaa, ja videolle halukkaiden vähyys alkoi turhauttaa.

Saimme vain kahdeksan ihmistä tulemaan videolle varmasti lähemmäs sadasta pyynnöstä, mikä oli käsikirjassamme tavoitteeksi asetetusta kymmenen haastateltavan vähimmäismäärästä hieman alakanttiin. Kuvattu materiaali riitti kuitenkin lyhyeen esimerkkivideoon sopivasti. Olimme tyytyväisiä, että saimme myös englantia ja ruotsia

puhuvia haastateltavia, sillä monimuotoiset vastaukset ovat nimenomaan tervetulleita Gallup-formaattiin. Ruotsinkieliset vastaukset jätimme kuitenkin lopullisesta videosta pois.

Näytimme esimerkkivideotamme koyleisölle, johon kuului koulutusohjelmamme opettajia sekä oppilaita. Videon nähneitä häiritsi se, että osa haastateltavista puhui mikrofoni omassa kädessään suoraan kameralle ja osa puhui meidän pitämään mikrofonin kameran kuvatessa sivusta päin. Kuvaustavan vaihtelevuuden vuoksi testiyleisölle heräsi kysymys siitä, miksi vain osa sai pitää itse mikrofonia ja osa puhui haastattelijan pitämään mikrofonin.

Kuvausvaiheessa olimme ajatelleet tämän virkistävänä vaihteluna, mutta huomasimme koyleisön palautteesta, että yhtenäinen linja oli tässä tapauksessa toimivampi ratkaisu. Päätimme sisällyttää esimerkkivideoomme vain ne vastaukset, joissa haastateltava puhuu itse kameralle mikrofonia pitäen, sillä se korostaa mielestämme haastateltavan omaa mielipidettä. Tämä toi myös koyleisön mielestä formaatille selkeämmin muista erottuvan persoonallisen luonteen.

3.1.4 Highlights

Highlights-formaatin tarkoituksena on nimensä mukaisesti esitellä tapahtuman päivittäisiä kohokohtia audiovisuaalisesti kiinnostavassa muodossa. Journalistisen sisällön tarjoamisen sijaan Highlights-formaatin videoiden tarkoituksena on herättää mielenkiintoa World Press Freedom Dayn kohtaan tapahtuman ulkopuolisissa, sekä konkretisoida tapahtuman tunnelmia sen osallistujille. Käsikirjassa kuvailemmekin Highlights-videoiden luovan tapahtuman visuaalisen ilmeen videon keinoin.

Tutkimme formaattia suunnitellessa etukäteen paljon erilaisten tapahtumien videokoosteita. Huomasimme etenkin musiikkifestivaalien panostaneen viime vuosina tapahtuman jälkeisiin videokoosteisiin suuresti. Yleisesti festivaalien jälkivideoista käytetään nimitystä aftermovie.

Musiikkifestivaalien aftermovieiden aallonharjalla on 2010-luvulla vuodesta toiseen pysytellyt belgialainen konemusiikkifestivaali Tomorrowland, jonka jälkikoosteita on katsottu satoja miljoonia kertoja. Niiden pituus on ollut huikkeimmillaan jopa yli puoli tuntia. (Tomorrowland 2014.) Lähtölaukauksena niin sanotulle aftermovie -trendille pidetään yleisesti Tomorrowlandin vuoden 2011 koostetta, jonka jälkeen etenkin konemusiikkiin

keskittyvillä festivaaleilla omiin jälkikoosteisiin panostaminen on muodostunut lähes pakolliseksi (Buyers 2015).

Mallia massiivisista koosteista on otettu lähiaikoina myös suomalaisille festivaaleille, kuten Turun Ruisrockiin ja Espoon vesipuisto Serenassa juhlittavaan Waterlandiin (Ruisrock 2015, Waterland 2014). Koosteita markkinoidaan joskus maksimaalisen näkyvyyden saamiseksi myös etukäteen lyhyillä teaser-trailereilla. Tällaisen sai muun muassa Helsingissä pidettävän Weekend Festivalin vuoden 2015 aftermovie (Weekend Festival 2015).

Siinä missä festivaalit tavoittelevat jälkikoosteillaan näkyvyyttä ja lipunmyynnin kasvatusta seuraaville vuosille, sovelsimme kuitenkin samaa ajatusta oman videoformaattiimme tavoitteisiin. Hyvin toteutettu video jättää tapahtuman vieraille hauskan tavan muistella kokemustaan, sekä herättää herkemmin huomiota satunnaiselle ulkopuoliselle yleisölle. Samalla kohokohtia esittelevän videon katsoja kiinnostuu toivon mukaan muista Youth Newsroomin tuottamista asiavideoista, sekä ensi vuonna Indonesiassa järjestettävästä World Press Freedom Daysta.

Formaattimme tulee käyttöön konferenssiympäristössä, joten kuvamateriaali ei oletettavasti tule olemaan yhtä värikästä kuin jättimäisillä festareilla. Aftermovieiden lähes elokuvamaisesta tyylistä voi kuitenkin imeä inspiraatiota videoiden toteutustapaan. Esimerkiksi Tomorrowlandin vuoden 2015 jälkikoosteessa esiintyy lähes kaikkia Morganin (2008, 130) esittämiä kuvakokoja ja kuvakerronnallisia tyylejä. Käsikirjassamme kehotammekin kuvaamaan monenlaisia kuvakokoja ja kokeilemaan esimerkiksi hidastusten ja time lapse -efektin käyttöä. Pääohjeenamme onkin päästää oma luovuus valloilleen, emmekä ole rajoittaneet formaatin toteutustapaa kovinkaan tiukasti.

Highlights-formaattimme pyrkimys ei ole kannustaa puolen tunnin videoihin sananvapauskonferenssissa seisoskelusta, vaan tarjoamaan kompaktissa paketissa positiivista kuvaa tapahtumasta vahvistavaa videosisältöä. Lähimpänä tavoitteellisena esikuvanamme voitaneen pitää vuoden 2014 Boardexpo -messujen koostevideoita (Boardexpo 2014). Lumilautailuun keskittyvältä messulta ilmestyi kahtena messupäivänä noin minuutin mittaiset videot, joissa näkyi messujen tunnelmia välittävää kuvituskuvaa taustamusiikin kera.

Boardexpon videoissa kuvissa käväisee juontaja, jonka ääntä kuuluu kuvituskuvan taustalla. Päätimme, että formaattimme videoihin ei ole kuitenkaan pakko sisällyttää puhetta, jos sillä ei ole jotain erityistä tarkoitusta. Itse päätimme tehdä esimerkkivideon ilman dialogia, sillä uskoimme kuvan ja musiikin yhteispelin välittävän tapahtuman hengen ilman juontojakin.

Highlights-formaatin mukaiset videot ovat tapahtumassa kuitenkin tärkeysjärjestyksessä alimpana, minkä vuoksi käsikirjassa kannustamme sen videoiden tekijöitä käyttämään osan työajastaan tarvittaessa yhteisen hyödyn edistämiseksi. Työpari voi esimerkiksi kuvata samalla kuvituskuvaa muidenkin tiimien käyttöön, mikäli muilla on kiire. Formaatin videoita voidaan tarvittaessa toteuttaa myös liukuvasti.

3.1.4.1 Highlights-formaatin esimerkkivideon luonti

Kuvasimme Highlights-formaatin esimerkkivideon Matkamessuilla, jotka järjestettiin 21.-24.1.2016 Helsingin Messukeskuksessa. Valitsimme Matkamessut kuvauskohteeksi, sillä siellä on paljon kiinnostavaa ohjelmaa ja kansainvälistä tunnelmaa, jonka uskoimme näyttävän visuaalisesti kiinnostavalta videolla. Messuilla oli myös ympäri maapalloa tulleita ihmisiä, mikä oli hyvä linkki yhtä lailla kansainväliseen World Press Freedom Day -tapahtumaan.

Käsikirjassa asetimme formaatin videoiden tavoitteiksi sen, että ne valmistuvat mahdollisesti nopeallakin aikataululla, mutta korkeintaan yhdessä päivässä. Esimerkkivideota toteutettaessa pysyimme realistisesti aikataulussa, vaikka lähes suurin osa kuvausajasta kului tuhatpäisessä ihmislaumassa tungeksimisesta. World Press Freedom Day -tapahtumassa tuskin tulee olemaan samanlaista tungosta, joten aikataulun pitäisi olla videon toteutukseen nähden suhteellisen löyhä. Kuvaamamme materiaalin määrä oli myös vahvasti yläkanttiin, kuin mitä oikeasti tapahtumassa tullaan kuvaamaan.

Saimme ahdettua esimerkkivideon reiluun minuuttiin todella paljon erilaista ja eri tyylistä kuvamateriaalia. Editoinne videon soljumaan rytmikkään flamenco-tyylisen musiikin tahtiin, joka sopi tapahtuman luonteeseen ja kuvamaailmaan. Tiedostimme, että lähinnä pukumiesten seisoskelua oleva World Press Freedom Day ei näyttäne visuaalisesti yhtä kirjavalta, kuin eksoottiset Matkamessut. Video esitteleekin, miltä tämän formaatin mukaan toteutettu video voi parhaimmillaan näyttää, ja inspiroi tuottajiaan päästämään luovuutensa valloilleen.

3.2 Käsikirjan toimivuuden havainnointi

Tapahtumassa tulemme havainnoimaan toimituksen yleistä ilmapiiriä, ja sitä, kuinka hyvin käsikirja jouheuttaa toimitustyöskentelyn prosessia. Lisäksi valmistelimme toimitukselle lyhyen kyselyn, jossa mitataan toimituksen jäsenien tyytyväisyyttä, sekä mielipiteitä käsikirjan ja esimerkkivideoiden tarpeellisuudesta.

Kyselyssä on viisi kysymystä, jotka ovat englanninkielisestä kyselystä suomennettuna:

1. Kuinka mukavaksi koit videotiimissä työskentelyn WPFD 2016 - tapahtuman aikana?
2. Kuinka hyödyllinen videokäsikirja oli työkokemuksellesi?
3. Kuinka hyvin käsikirjassa esitellyt neljä videoformaattia selkeyttivät työprosessiasi? Loivatko ne videoille selkeän linjan?
4. Kuinka hyödyllisiksi koit videoformaattien esimerkkivideot?
5. Kuinka hyvin tiiminvetäjät suoriutuivat?
6. Anna vapaata kirjallista palautetta mistä tahansa, hyvistä ja huonoista asioista

Viidessä kysymyksessä laatua mitataan asteikolla 1-5, ja kuudennessa on vapaa palaute. Koemme kyselyn edustavan produktin onnistumista, mikäli jokaisen kysymyksen vastausten keskiarvo on yli 3. Kysely löytyy opinnäytetyön lopusta Liitteet -luvusta.

4 Pohdinta

World Press Freedom Day -tapahtuma sujui Youth Newsroomin videoimituksen osalta hyvin, vaikka videotiimimme koko ei vastannut täysin odotuksia. Olimme toivoneet Unescolta kymmenhenkisen toimituksen, jotta pystyisimme tekemään paljon videoita ilman, että työ on liian kuormittavaa. Viime hetkellä kaksi peruutti tulonsa, joten meillä oli liukuvasti 7-8 hengen videotiimi, sillä saimme lainata työvoimaa muista toimituksen tiimeistä. Omia työtehtäviämme oli koko toimituksen johtaminen sekä sen työprosessin suunnittelu ja aikatauluttaminen. Videoiden valmistuttua olimme vastuussa niiden julkaisusta. Henkilövajeen vuoksi teimme myös kahdestaan yhden videon, ja autoimme muita työpareja tarvittaessa esimerkiksi kuvaamisessa ja editoinnissa.

Videoimituksemme sai tapahtuman aikana tehtyä 12 videota, mikä hipoo aika lailla maksimimäärää, mitä voi kolmen päivän työskentelyajalta odottaa. Osa toimituksemme jäsenistä kykeni tekemään työtä hyvinkin omatoimisesti, mutta osa taas tarvitsi vähän enemmän tukea ja neuvontaa. Olimme toivoneet jokaiselta toimitukseemme tulevalta jäseneltä vähintään perustaitoja videokuvaamisesta ja editoinnista, mutta huomasimme joillain olevan haasteita aivan perusasioissa. Saimme työparit jaettua tehtävien mukaan aika tasaisesti siten, että heikompitaitoista oli tukemassa taidoiltaan vahvempi henkilö.

Toimituksessa ei ilmennyt sisäisiä ristiriitoja tai minkäänlaista nurinaa, ja yhteishenki oli erinomainen. Ajoittainen kiire ei näkynyt negatiivisuutena, vaan päinvastoin suurin osa vaikutti hyvin innostuneelta ja uppoutuneelta omiin töihinsä, ja toimi joustavasti koko toimituksen eduksi. Joukon työssään viihtymisen varmistaminen oli yksi tärkeimmistä onnistumisen mittareista, sillä tiesimme edellisvuoden tapahtuman pohjalta, mitä työ voi stressaavimmillaan olla ilman tukea.

Emme olleet etukäteen määrittäneet tiettyä kiintiötä, paljon minkäkin formaatin mukaisia videoita pitäisi tuottaa. Ainoastaan Highlights-videoita olimme toivoneet tulevan tapahtuman joka päivältä, mikä myös toteutui. Tuotettujen videoiden pääpaino tuntui olevan ilmiövideoissa, josta olimme ilahuneita. Olimme laskeneet sen varaan, ettei niitä tule älyttömän paljon niihin tarvittavan työmäärän takia. Niitä kuitenkin tehtiin eniten ja myös aikataulullisesti nopeasti. Selkeästi Henkilö-formaattiin osuvia videoita tuli vain yksi, mutta mielestämme ilmiövideoiden monilukuisuus kompensoi tätä. Gallup-formaatin videoita tehtiin kaksi, mikä oli sopiva määrä.

Olimme myös ottaneet huomioon, että eteen voi tulla yllättäviä tilanteita tai videon keinoin uutisoitavia asioita, jotka eivät istuisi välttämättä mihinkään formaattiin tai suunnitelmiin. Yksi villi kortti oli Unescon viestinnän avustava pääsihteeri Frank La Rue, joka käytännössä marssitettiin toimitukseemme Unescon toiveesta haastateltavaksi, sillä Unescon pääsihteeri Irina Bokova perui viime hetkellä tulonsa suunniteltuun haastatteluun. Haastattelijamme onnistui lennosta sovittamaan kysymykset uudelle henkilölle. Myös La Rue oli tottunut median kanssa, ja antoi kolme vaihtoehtoista parin minuutin suoraa vastausta, joista valita joku videoon. Julkaisimme videon otsikolla *Comment: Frank La Rue*, sen suoraviivaisen luonteen vuoksi.

4.1 Arviointi tuotteen toimivuudesta

Käsikirjassa määrittelimme videoille neljä formaattia: Gallup, Henkilö, Ilmiö ja Highlights. Tavoitteenamme oli, että tapahtumassa tuotettaville videoille syntyvät formaattien avulla selkeä linja ja niistä pystyy erottamaan, mihin formaattiin ne kuuluvat. Käsikirjan ideana oli myös neuvoa kriittisimmissä teknisissä asetuksissa ja säädöissä, jotta niiden kanssa ei kuluisi videoiden sisällön hiomiseen varattua aikaa.

Toimitus sisäisti hyvin formaattien periaatteet, ja mielestämme tapahtumassa syntyneet videot voi selkeästi erotella formaattien mukaan. Videoiden pituudet pysyivät formaattien asettamisessa rajoissa, ja joskus esimerkiksi ilmiö oli käsitelty kiinnostavasti vain reilussa minuutissa sille varatun yli kahden minuutin sijaan. Videoiden journalistinen sisältö oli hyvin mietittyä ja visuaalinen puoli vähintään laadukasta, useassa tapauksessa jopa ammattimaista. Oli hienoa nähdä, että valmiiden formaattien ansiosta jokainen tiesi mitä on tekemässä ja ryhtyi heti hommiin.

Huomioimme, että toimitus oli selkeästi lukenut käsikirjan läpi, mutta ei ehkä ollut sisäistänyt kaikkia asioita. Formaattien ja videoiden sisällön suhteen toimituksessa ei ilmennyt epäselvyyksiä, mutta meidän tukemme oli tarpeen teknisissä asioissa, kuten kameran sekä editointiohjelman asetuksissa. Olimme kirjoittaneet käsikirjan tekniseen osaan hyvinkin tarkat ohjeistukset asioista, joissa uskoimme ilmenevän eniten haasteita. Näissä huomasimme selkeimmin, että asioita ei oltu joko sisäistetty tai luettu huolella. Jouduimme näyttämään esimerkiksi nimikylttien tekemisen ja videon export -asetukset jokaiselle lähes kädestä pitäen, vaikka käsikirjassa luki vaihe vaiheelta etenevät ohjeet näille asioille.

Yleisesti videoiden taso oli laadukas verraten siihen, että toimituksessa oli hyvin monen tasoisia tekijöitä. Toimitus ansioitui pitämällä ajankäytön hallittuna, vaikka osa ei ollut paikalla koko aikaa ja hoiti samalla täysin tapahtuman ulkopuolisia asioita. Kaikki videot valmistuivat keskimäärin asettamissamme tavoiteajoissa, useassa tapauksessa jopa yllättävänkin ripeästi. Osa videoista julkaistiin vielä päivä tai kaksi tapahtuman jälkeen, mutta ne oli toteutettu tapahtuman aikana.

Muutama videoista kertoi samasta aiheesta kirjoitettujen verkkoartikkelien kanssa. Kirjoittavan toimituksen artikkeleista saatiin vedettyä aasinsiltoja videotoimituksen videoihin, ja toisin päin. Verkkosivusta vastaavat henkilöt laittoivat verkkojuttujen loppuun linkin videojuttuun, eivätkä upottaneet YouTube-videota suoraan tekstien perään. Oma ajatuksemme oli alun perin, että kinalona toimiva video olisi klikattavissa käyntiin suoraan jutun lopussa. Lopullinen ratkaisu oli kuitenkin verkkosivun suunnittelijoiden tekemä.

Jos jotakin olisi voinut tehdä toisin, olisimme tapahtuman aikana voineet painottaa jokaiselle vielä enemmän videokäsikirjamme ajatuksella lukemisen tärkeyttä. Huomautus tiedostokansioiden järjestelmällisyyden takaamisesta oli käsikirjassa ehkä liian huomaamaton pointti, joka kuitenkin on ison toimituksen työskentelyssä kaikkien aikaa säästävä tärkeä toimenpide. Liiankin monella tiedostoja ja videoita oli tallennettu minne sattuu, minkä vuoksi oli välillä hankalaa löytää asioita kannettavien tietokoneiden välillä pomppiessa.

Uskomme käsikirjan toimivan jatkossakin monikansallisissa toimituksissa. Tämän vuotisessa toimituksessamme oli jäseniä Suomesta, Libanonista, Indonesiasta, Jordaniasta sekä Syyriasta, eikä kenelläkään vaikuttanut olevan vaikeuksia englanninkielisen oppaan sisäistämisessä.

Saimme tyytyväisyyttä mittaavaan kyselyymme vastaukset viideltä toimituksemme jäseneltä. Jokaisen 1-5 vastausasteikolla olevan kysymyksen vastausten keskiarvo oli joko 4,6 tai 4,8. Neljä viidestä vastanneesta koki, että käsikirjamme, videoformaatit, sekä niiden esimerkkivideot olivat työlleen hyödyllisiä täysien pisteiden arvoisesti.

Vapaassa palautteessa kehuttiin muun muassa paineensietokykyjämme ja aikataulun suunnittelua. Olimme palautteen mukaan avuliaita, mutta annoimme myös hyvin itsenäistä vastuuta. Kaikki kyselyn vastaukset löytyvät Liitteet -luvusta.

Saimme videotuimitukseltamme myös suullista palautetta työskentelyn aikana. Palaute oli yksinomaan positiivista. Saimme paljon kiitosta siitä, että valtavasta työmäärästä huolimatta ehdimme auttaa kaikkia ja pitää toimitustyöskentelyn kasassa. Erityisen kannustavaa oli kuulla pariltakin tiimin jäseneltä, että he olivat oppineet näiden kolmen hektisen työpäivän aikana kanssamme enemmän videoiden teosta, kuin millään koulun kursseilla. Kyselyn otoksen ja muun saamamme palautteen perusteella voimme todeta produktin onnistuneen sen käyttäjien mielestä. Emme saaneet Unescolta erillistä palautetta, mutta kuulumme Unescon olleen tyytyväinen koko Youth Newsroomin toimintaan.

4.2 Oman oppimisemme ja prosessin arviointia

Koko opinnäytetyön prosessin aikana opimme jäsentelemään ja erottelamaan, kuinka tehdä videoita eri formaattien mukaisesti. Jokainen formaatti vaati hieman erilaista lähestymis- ja toteutustapaa. Parityöskentelyssä opimme tukemaan toisiamme sekä sovittamaan aikataulumme yhteen sen tuomista haasteista huolimatta.

Produktin eli käsikirjan tekemisessä syvennyimme pohtimaan, mikä on siihen olennaista tietoa sen käyttäjän kannalta. Koska meillä oli kokemusta ilman ohjeita työskentelystä vuoden takaisesta tapahtumasta, pystyimme tekemään käsikirjan sen mukaan, mitä ohjeita olisimme itse tuolloin kaivanneet. Aiemman kokemuksemme kautta kykenimme ennakoimaan ja ratkaisemaan ongelmakohtia jo ennen niiden syntymistä.

Itse tapahtumassa opimme johtamaan monikansallista videotuimitusta, mikä oli kaikessa hektisyydessään todella palkitseva ja avartava kokemus. Oli ilahduttavaa nähdä, että tekemästämme käsikirjasta oli oikeasti hyötyä. Toimituksen johtaminen oli kummallekin täysin uusi tilanne, mutta voimme mielestämme olla lopputuloksesta erittäin ylpeitä. Opimme toimitustyöskentelyn johtamisen kautta, mitä sujuvan toimitustyön toteutuminen vaatii, ja kuinka pidetään yllä hyvää henkeä ja huolehditaan kaikkien tiimin jäsenten hyvinvoinnista heidän taitotasostaan riippumatta. Opimme varmasti jotain uutta myös videoiden tekemisestä, etenkin paineen alla tehdessä.

Uskomme, että pieni videokäsikirjamme ja videoformaatit esimerkkivideoineen tulevat vielä tulevina vuosina hyvään käyttöön World Press Freedom Day -konferenssin Youth Newsroom -videotuimituksissa.

Lähteet

Alexa 2016. The top 500 sites on the web. Luettavissa: <http://www.alexa.com/topsites>.

Luettu: 27.5.2016

Apogee Oy. Kuvakerronta. Luettavissa:

<https://www.apogee.fi/koulutusmateriaali/videotuotannon-perusteet/kuvakerronta/>. Luettu

15.1.2016

Boardexpo 2014. BOARDEXPO 2014 LAUANTAI. Katsottavissa:

<https://www.youtube.com/watch?v=TCrjJ9CcOlc>

Boardexpo 2014. BOARDEXPO 2014 PERJANTAI. Katsottavissa:

<https://www.youtube.com/watch?v=UNwcqORX4Uo>

Byers, A. 2015. Happily Ever Aftermovie. Mixmag. Luettavissa:

<http://www.mixmag.net/read/happily-ever-aftermovie-blog> Luettu: 24.2.2016

Canon Inc. 2014. Canon XF100 Instruction Manual. Luettavissa:

<http://www.yorks.ac.uk/PDF/xf100-xf105-im5-p-c-en.pdf>. Luettu: 10.1.2016

DeMers, J. 2016. How Instagram and SnapChat Are Shaping the Future of Video.

Huffington Post. Luettavissa: [http://www.huffingtonpost.com/jayson-demers/how-](http://www.huffingtonpost.com/jayson-demers/how-instagram-and-snapcha_b_9815314.html)

[instagram-and-snapcha_b_9815314.html](http://www.huffingtonpost.com/jayson-demers/how-instagram-and-snapcha_b_9815314.html) Luettu: 8.6.2016

Facebook 2016. Metuusa Team. Yksityinen näkymä. Videokirjasto: Metuusa Files 2014-

2015. Luettu: 20.5.2016

Isotalus, P. 1996. Toimittaja kuvaruudussa. Televisioesiintyminen vuorovaikutuksen

näkökulmasta. Jyväskylän yliopisto, Jyväskylä.

Media College. Video Editing Terminology. Luettavissa:

<http://www.mediacollege.com/video/editing/terminology/>. Luettu: 8.6.2016

Morgan, V. 2008. Practising Videojournalism. Routledge. Lontoo & New York.

Mäenpää, J. ja Männistö, A. 2009. Kun kaikki videoivat kaikkea – Liikkuva kuva

sanomalehden sivuilla. Tampereen yliopiston tiedotusopin laitos, Tampere. Luettavissa:

<https://tampub.uta.fi/bitstream/handle/10024/65386/978-951-44-7750-8.pdf?sequence=1>.
Luettu: 4.1.2016.

Ruisrock 2015. RUISROCK AFTERMOVIE 2015. Katsottavissa:
<https://www.youtube.com/watch?v=L5qHX0yPo5o>

Seta. Hlbtqiq-historiaa Suomessa. Luettavissa: <http://seta.fi/historia/> Luettu: 26.5.2016

Suhonen, P. 2000. Gallupjournalismi kansaa edustamassa. Yhteiskuntapolitiikka 65:1. Stakes, Helsinki. Luettavissa: <http://www.stakes.fi/yp/2000/1/001suhonen.pdf>. Luettu: 10.3.2016

Suomisanakirja 2015. Sivistyssanakirja. Luettavissa:
<http://www.suomisanakirja.fi/formaatti>. Luettu: 8.6.2016

Tomorrowland 2011. Tomorrowland 2011 | official aftermovie. Katsottavissa:
<https://www.youtube.com/watch?v=M7CdTAiaLes>

Tomorrowland 2015. Tomorrowland 2015 | Official Aftermovie. Katsottavissa:
<https://www.youtube.com/watch?v=HuAxVfZasUk>

Unesco 2016. Africa Department. Luettavissa: <http://www.unesco.org/new/en/africa-department/about-us/the-department-and-its-missions>. Luettu 8.4.2016

Unesco 2016. Biography of Irina Bokova. Luettavissa:
<http://www.unesco.org/new/en/unesco/about-us/who-we-are/director-general/biography/>.
Luettu 10.5.2016

Unesco 2016. Introducing Unesco. Luettavissa: <http://en.unesco.org/about-us/introducing-unesco>. Luettu 6.4.2016

Unesco 2016. World Press Freedom Day. Luettavissa:
<http://www.un.org/en/events/pressfreedomday/>. Luettu 12.5.2016

Visible Measures 2010. Benchmarking Viewer Abandonment in Online Video. Luettavissa:
<http://www.visiblemeasures.com/2010/09/29/benchmarking-viewer-abandonment-in-online-video/>. Luettu: 17.2.2016

Waterland 2014. Waterland 2014 - Official Aftermovie. Katsottavissa:

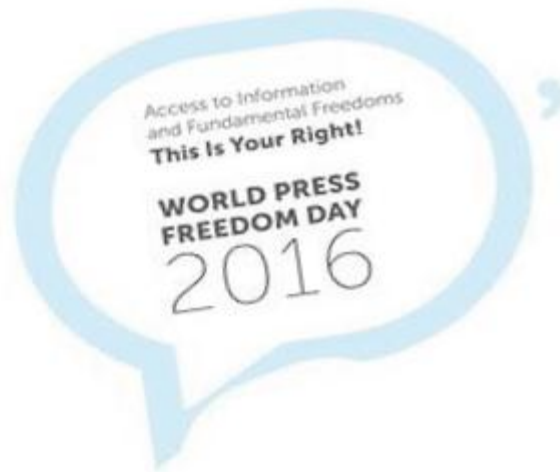
https://www.youtube.com/watch?v=kwG2un_fOZc

Youtube. Statistics. Luettavissa: <https://www.youtube.com/yt/press/statistics.html> Luettu:

27.5.2016

Liitteet

Liite 1. Videokäsikirja

Handbook for UNESCO WPF Youth Newsroom Video Guidelines

Luca Lönnfors & Tommi Kolehmainen

Contents

Introduction and general guidelines

Settings and technical details

Video Formats

Phenomenon

Person

Gallup

Highlights

Introduction and general guidelines

Welcome to the Youth Newsroom video editorial of World Press Freedom Day 2016. This handbook guides you in producing videos that cover the event. The videos are produced by four different video formats (Phenomenon, Person, Gallup, Highlights). You'll find more precise information and example videos on each format below.

The purpose of the videos is to offer quality video journalism and cover the topics of press freedom in an interesting and concise way. The length of a single video is max. 2,5 minutes.

You will produce the videos in working pairs. One pair will execute a video under one format at a time. Of all the formats, "Person" and "Phenomenon" require more work than "Gallup" and "Highlights". Therefore the working procedure is that a pair that produces a heavier video does a lighter video next, and vice versa.

The pair is also responsible for creating a title and a description. Each video has a description that sheds light on the background and topic of the video so that it doesn't have to be included in the video itself. The description can be for example two paragraphs long, each paragraph containing 2-3 sentences.

The videos can also be linked to written articles. In these cases you will have to plan your co-operation with writing journalists. The video can be its own independent story or be a part of a written article bringing a new angle to the story. This must be decided before getting to work to avoid situations where the video and article tell about the exact same thing.

Each video should have a text title that is a couple of seconds long inserted in the end of the video. It should contain the names of the creators of the video (Video and Edit: Person X & Person Y).

The main language of the videos is English. Provide subtitles for the video if some other language is spoken. We have done this for the example videos, because they have mostly Finnish interviewees.

Copyright contracts for the videos will be signed at the event.

Settings and technical details

Camera:	Canon XF100
Editing software:	Adobe Premiere CS6
Video resolution:	1280 x 720
Video fonts:	Bebas Neue

Filming:

- Choose if you want to use autofocus or manual focus. Autofocus is preferred if you aren't used to shoot with manual focus.
- Think what filming angle serves the purpose of the video best: a tighter crop (medium close-up) can work better in Phenomenon and Person, but for example in Highlights you can combine all appropriate shots and filming angles.
- Decide beforehand what kind of illustrative images you can film and what kind of footage supports the theme of the video.
- Take the interviewees personal features into consideration. If he/she for example gestures a lot with his/her hands you might not want to frame them out of the picture.
- Don't shoot hand-held if it doesn't serve the purpose of the video.
- Always check the direction of light and make sure that the interviewee isn't in backlighting. The Finlandia Hall has a lot of big windows, which makes this worth noticing.

Sound:

- The camera has two audio channels that can record two audio tracks simultaneously. So when filming an interview you can record speech via an external microphone and at the same time record surrounding sound via the internal microphone of the camera.
- It is preferred to use two audio channels to record just in case, because they open up as two separate audio tracks in the editing software. You can then choose if you want to use only one or both audio tracks.
- The mic terminal is located in the front part of the handle.
- It is preferred to use the automatic setting (A) when recording sound.
- When you insert an external microphone into for example Channel 1 (CH1) set the switch to EXT-position. When the external mic is in Channel 1 you can use Channel 2 (CH2) to record via the built-in microphone by setting the channel's switch to INT-position.
- Monitor the sound with headphones before starting to film.
- Make sure that the level of the sound is between -6 and -12 decibels. This will guarantee the best and clearest sound in videos.

The sound can be modified afterwards in Adobe Premiere if necessary. The video clip's decibel level can be increased or decreased in the timeline. Separate audio effects are located in Effects → Audio Effects.

Graphics / Name tags: When a person is introduced in a video, he/she should have his/her name and title presented in a short animated tag. This name tag will be created in Adobe Photoshop.

- Open "wpfd_default.psd" template in Adobe Photoshop.
- Activate the layer "First name, Surname, title, organisation".
- Use the text tool to write the desired name and title in the name tag. Note that the font here is Verdana, not Bebas Neue.
- Save the name tag as .psd (Photoshop document) and import it to Adobe Premiere. Drag the file on a video track above your video clip on the timeline.
- If you make changes to your name tag in Adobe Photoshop the changes will automatically update to Adobe Premiere when saving.

Video Effects: Video effects can be used to enhance the colours and levels of the video in the edit. It is preferred to at least slightly enhance the brightness and contrast.

- Effects are located in the bottom left corner of the screen.
- If the Effects category isn't visible, choose Window → Effects
- Activate the video clip in the timeline by clicking it, and drag and drop the desired effect over the video clip from the Effect category.
- Adjust the effects of the video clip from Effect Controls, which is located in the top left corner of the screen.

The video's levels of brightness and contrast can be adjusted with the following effects:

- Effects → Adjust → Levels
- Effects → Color Corrector → Brightness & Contrast

Titles:

- Create → New Title → Default Still
- Write a name for the title and choose OK.
- Write your text to the title using the text tool. Choose the font (Bebas Neue) and the layout of the text.
- Find your title from the bottom left corner of the screen in the Project category. Drag and drop it into the timeline.

Folders: Computer → Libraries → Videos → WPFD Files

On each laptop you will find templates and background music in this destination. Store also your files, projects, illustrative images and completed videos here to keep everything in one place.

Export settings: To get the finished video out of the edit proceed in this order and with these settings:

- File → Export → Media →
- File Format: H.264
- Preset: Youtube HD 720p 25
- Check "Use Maximum Render Quality"
- Finally press "Export"
- Also export the project folder: Project → Project Manager → OK

Delivery of completed videos: When you are done, move your completed video and the project folder preferably to an external hard drive. Include also a text file containing the description and title of the video and the names of its makers. The video editorial will upload the video to Youtube and to our website from there.

Video Formats

Phenomenon

Introduction

- Introduction of a phenomenon that is related to the World Press Freedom Day event
- In this video format you will interview a person who is a professional in order to provide a good and approachable picture about the chosen subject. The main priority of the video is not to focus on the interviewed person, but to use him/her as a tool to open up the chosen phenomenon.
- The video contains illustrative images and possibly infographics if you can find some.
- This video format requires some amount of background work in order to get familiar with the subject and to decide who would be the best professional to interview.
- You can also interview more than one person.

This video can also be related to other articles written by the Youth Newsroom journalists. If that's the case you should choose the point of view carefully and discuss with your fellow journalists.

Procedure and technical facts

- The length is max 2,5 minutes
- You have 1-1,5 days to make this video

- If the reporter is performing in the video, you must think about the reporter's role carefully.

Goals:

- To represent an interesting and current phenomenon
- To represent different points of view
- To provide information

Example video: <https://youtu.be/UuXunEfDDYc>

Person

Introduction

- In this format your task is to interview an interesting person and make a short video about him/her
- For example: A person who is significant to the World Press Freedom Day tells about his/her life and his/her role in advancing press freedom.
- Try to think outside the box when choosing the topic: If the person you are about to interview has just been talking publicly about some topic, you may ask something totally different from him/her!

This video can also be related to other articles written by the Youth Newsroom journalists. If that's the case, you should choose the point of view carefully and discuss with your fellow journalists.

Procedure and technical facts

- The length is max. 2,5 minutes
- You have 1-1,5 days to make this video
- In this video the reporter's role is important because she/he will interact with the person who they're interviewing. The audience will get to know the interviewee through the reporter.
- It's not absolutely necessary for all the questions to be audible in the video. However, if the topic of the conversation changes you should put the question on the video. Questions also create a pacing to the video.
- You must think about illustrative images as well as the place where you are going to interview your person so that they will support your topic and point of view.

- You can for example gather background information and shoot the material on day 1 and edit the video on day 2.

If the reporter has a big role in the video, think whether the reporter should be one of the video working pair or somebody else from the Youth Newsroom.

Goals:

- To represent an interesting person
- To represent a current topic that is valid for the event
- Narrative flow
- Valid point of view

Example video: <https://youtu.be/Zz76fyCHiaQ>

Gallup

Introduction

- In this format your task is to conduct multiple short interviews, which all have a different interviewee.
- You will present the same question to every interviewee, for example "What does freedom of expression mean to you?" The video will be composed of these answers.
- This format doesn't require a lot of background work, but the key is how you present your question and that it is current.
- The video can be produced in a relatively tight schedule.

Procedure and technical facts

- The length is max. 2 minutes
- You have 1 day to make this video
- It is preferred to get around ten interviewees for the video so that there is a broad scale of material for the edit.
- Think about the design of the question so that there can be no answers that are simply "yes" or "no".
- A good question often sparks long answers, from which you can choose the most fluently said or most interesting opinion for the video itself.
- The Gallup question is presented as a text title in the beginning of the video and in its header, and it will not be repeated in the video afterwards.

It's characteristic for this format that the interviewee holds the microphone to himself/herself and talks with a straight eye contact to the camera. The interviewees position in the picture is in the center of the frame, cropped upwards from the interviewees waist.

- Write down the name and title of each interviewee because they should be presented in a name tag when each person enters the frame in the video.
- Make sure to ask the interviewee that the spelling of his/her name is correct!
- Try to interview different persons from a broad scale (age, gender, ethnic background etc.) so that the end result would be more diverse and interesting.

Goals:

- To give an opinion from multiple people on a current topic
- Diversity

Example video: <https://youtu.be/tYXQrEw5xbI>

Highlights

Introduction

- The name says it: in this format the task is to represent daily highlights, different guests, interesting encounters and unforgettable moments.
- The expression of the video is quite free. It can be done almost in a cinematic manner.
- The video will act as a so called "after movie", from which the guests can recall their experience. At the same time the spirit of the event will also be transmitted to the outside public that is interested in the event.
- The Highlights video gives an overview of the nature of the event in a compact package.

Procedure and technical details

- The length is approx. 0,5-1,5 min.
- You have one day to make this video. The goal is to have one video of daily highlights per each day of the event.
- It's pretty much in your hands how you want to make the video. The purpose of the video is to have more resemblance to a promotive music video / advert than a straight news story.
- Illustrative images are the key in this format. You'll have to use your creativity in getting them so that the end result will look visually stunning.
- Be brave: you can also get illustrative images from outside the event venue. Go explore the streets of Helsinki's downtown.

- You don't need a reporter in this video, unless you want to interview a guest for it.

Highlights videos can be done relatively fast if the main priority is to get the other videos completed on time. The working pair can film general illustrative images also to be used by the other video pairs to help to reduce their workload. Vice versa the working pair can also use already filmed illustrative images when creating a video by this format.

- The use of background music is preferred in this format so that the video would be an audiovisually pleasing whole. You can for example pace the cuts in the video to go with the music. You'll find background music from the "WPFDF Files" folder.

Goals:

- To create coverage both inside and outside the event
- To raise interest in the outside public and represent the highlights for the guests participating the event
- To create the look of the event through video
- Solid audiovisual narrative

Example video: <https://youtu.be/Ox0pxBEAbPa>

Liite 2. Palautekysely toimitukselle

Video Team feedback survey

We would be thankful to receive feedback from our leadership, the Video Guidelines Handbook and your overall feelings of working at Youth Newsroom Video Team. We collect this data anonymously for our thesis to evaluate how helpful the Handbook was for your work during the event.

1. How pleasant did you find working in the Video Team during WPFD 2016?

Merkitse vain yksi soikio.

	1	2	3	4	5	
Worst thing ever	☐	☐	☐	☐	☐	Best time of my life

2. How useful was the Video Guidelines Handbook to your work experience?

Merkitse vain yksi soikio.

	1	2	3	4	5	
Useless	☐	☐	☐	☐	☐	Very useful

3. How well did the four Video Formats presented in the Handbook clarify your working procedure? Did they create a clear policy among videos?

Merkitse vain yksi soikio.

	1	2	3	4	5	
They were confusing and bad	☐	☐	☐	☐	☐	They presented the video policy very well & helped me to know what I was doing

4. How useful did you find the Example videos of the formats?

Merkitse vain yksi soikio.

	1	2	3	4	5	
Useless	☐	☐	☐	☐	☐	Very useful

5. How well did the Team leaders succeed?

Merkitse vain yksi soikio.

	1	2	3	4	5	
Not up to their tasks	☐	☐	☐	☐	☐	Very well

6. Feel free to give some written feedback about anything here, good things and bad things:

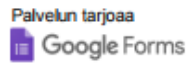
.....

.....

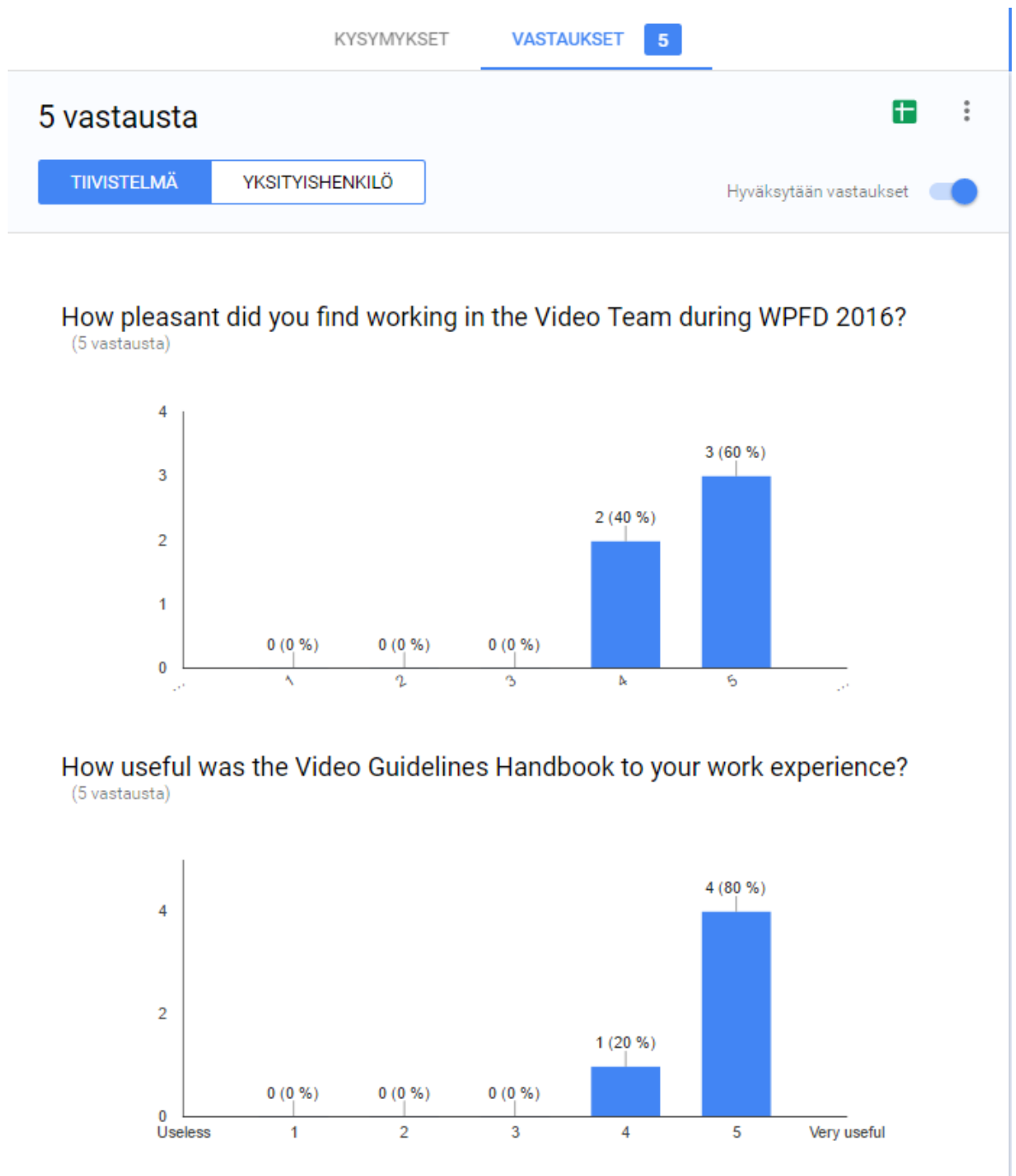
.....

.....

.....

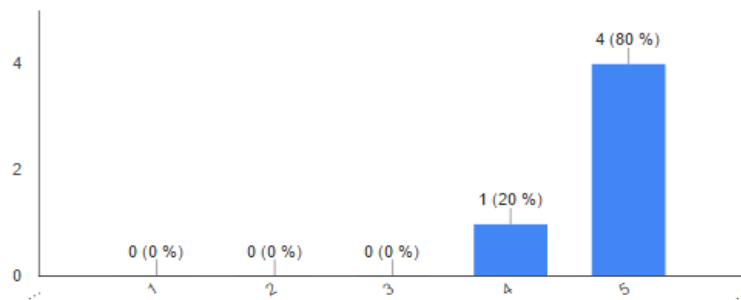

Liite 3. Kyselyn vastaukset

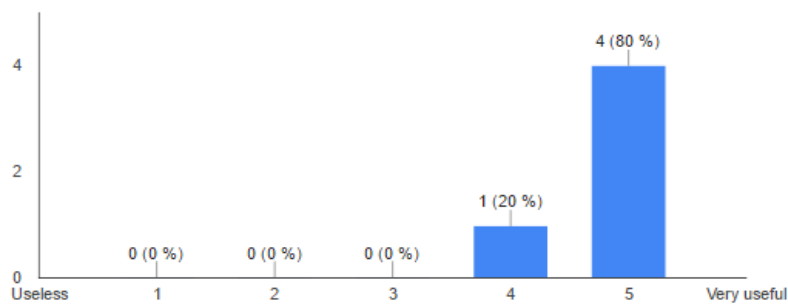

How well did the four Video Formats presented in the Handbook clarify your working procedure? Did they create a clear policy among videos?

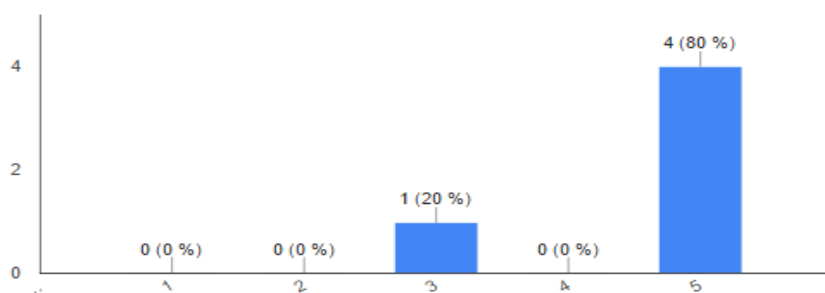
(5 vastausta)

How useful did you find the Example videos of the formats? (5 vastausta)

How well did the Team leaders succeed? (5 vastausta)

Feel free to give some written feedback about anything here, good things and bad things:

(3 vastausta)

It is good when team leader can stay calm and helpful under pressure!

I just liked all of you

I learned more about editing from Luca and Tommi than I've learned in school. I think this kind of project should be mandatory to all students. As a leaders Luca and Tommi did a great job! They had everything under control and there didn't seem to be any panic in the air. They both helped us if we needed but still I felt that I could do my job independently, and that suits me very well. I liked that the timetable was very clear and I didn't have any "what do I do now" moments. Overall I think that Tommi and Luca made this experience very easy for us, and I'd be happy to be a part of their team again!

Liite 4. Videoformaattien esimerkkivideot

Käsikirjaamme kuuluvat videoformaatteja havainnollistavat esimerkkivideot voi katsoa seuraavista osoitteista:

Henkilö <https://youtu.be/Zz76fvCHIag>

Ilmiö <https://youtu.be/UuXunEfDDYc>

Gallup <https://youtu.be/tYXQrEw5xbl>

Highlights <https://youtu.be/Qx0pxBEAbPg>

Liite 5. Videotoimituksen tekemät videot

Käsikirjamme pohjalta syntyneet videot voi katsoa Youth Newsroomin verkkosivuilta osoitteesta <http://wpfd2016.com/category/videos/>

Ne löytyvät myös Youth Newsroomin YouTube-kanavalta osoitteesta

https://www.youtube.com/channel/UC84vJDNKZN8ljYITURtcRMA/videos?shelf_id=0&view=0&sort=dd